

ՆՈՐ ՀՐԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

Իսրայելի լրագրողի «հայկական» երկրորդ գիրքը

Արիսի կեսին Մարտիի «Ես-դաս» հրատարակչությունում լույս է տեսել իսրայելական մամուլի և հեռուստատեսության մասնագետ լրագրող, «Էլ Պոնջիլ» «Էլ դիարի մոնդան» և «Յեզրա-Ֆիա ունիվերսալ» թարգմանական խմբագիր, բազմաթիվ գրերի (այդ թվում՝ Գլխի դեկլարներ Ասպաղոր Ալեքանյանի և Աուգուստ Պիոնյեի մասին) հեղինակ Խոսե Անտոնիո Գուրիարանի «Արմենիոս. էլ ցենսուրիս օվիդիոս» («Չայեր, մոտացված ցեղասպանություն») գիրքը 15 x 23 սմ չափսի 318 էջ ծավալով: Գուրիարանը հասրը նվիրել է իր հինգ զավակներին, իր հայ բարեկամներին, «բոլոր ազատասեր հայերին» և «հայեր դեմ թուրքի գրեծարած» 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանության զոհերին»: Գրի ընդհանրելը կայացել է արիսի 22-ի՝ Մարտիոս, իսկ հաջորդ օրերին՝ Վալենտինա, Բարսեղ և Ալիկանես հայերնում մեծ աշխատություն ստեղծելով իսրայելի գրական-մեկնարկային և հասարակական կյանքում:

Խոսե Անտոնիո Գուրիարանը զրոյի շնորհանդեսի ժամանակ

դադ ձեռնարկների նկատմամբ: Երկուսուկես աստիճանյալ հեռուստատեսության միջոցով հղացավ Մուրից գրել հայոց և հայկական հարցի մասին՝ հասկալի առնելով նախորդ ժամանակաշրջանի իրողությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության անկախացումը, արցախյան ռազմաճակատներում հայկական հաղթանակները, արագաճող, սփյուռեհայ գաղթաբաղններում տեղաբաշխումը և այլն: Այդ նյութակազմով, արգենտինական Միույան ընթացիկ (որի անդամները ադրում են բաժանված՝ Հուսուրը՝ Երևանում, Արմենը՝ Մարտիոսում, Ջիսիանը և Դաֆֆին՝ Բուենոս Այրեսում, իսկ նրանց հայր Ռուբեն Միույանը՝ ... այս երեք վայրերի միջև) հրավերով այցելեց Հայաստան, ուր նրա և ուղեկցողների հանդիպումներն ու հոսպիտալիտետը կազմակերպեց ընթացիկ փեսան՝ Երևանում հաստատված նախկին լիբանանահայ Օհաննես (Հովիկ) Սեփանյանը: Հայաստանում հեղինակը հանդիպեց նախկին ԱՍԱԱ-ականներին, Երեց ԳԳ-ում և ԼՂԴ-ում, եղավ տեսարժան բազմաթիվ վայրերում: Այս բոլորը նա զեղարկեց հայկական ոճով ներկայացրել է գրում:

Չափազանց հեռախոսական է հեղինակի գրական ոճը: Լա հայոց լրագրողությունը, մասնավորապես նորագույն Երեցը ներկայացնում է Հովիկ Սեփանյանի և Միույանների, ինչպես նաև Խոսե Միույանի իր հայ բարեկամներից մի ևսինի (Գրիգոր Մաղախյան, Եվրոսի Լազարյան, Լուչիանա Բարեղայան, Միլոն Ավսալ և այլն) տոհմի լրագրողական համա- արտադրանքում: Գրելով տոհմի նախնիների մասին, հեղինակը

կանգ է առնում նրանցից յուրաքանչյուրի բնակավայրի հայրության կյանքի վրա: Ջանախ, Կիլիկիա, Բաբու, Խարբեր, Ասամուլ... Հեղինակը գրում է նաև տոհմի անդամների ստագություն կայանների մասին աշխարհի տարբեր երկրներում ու ուսանելու միջոցով իրեն հեռանալից հայոց մեծ ցեղասպանության: Այս բոլորը նա գուրդել է գրականության և լրագրության ոլորտի Ես հաջորդ միախառնումով, երբ լրագրողական հեռանքներն են դուրս գալիս մեր լրագրության հեռուները, ինչպես նաև ցեղասպանության ոճագրությունները: Մեր ընդ մեր Գուրիարանն իր գրի էջերը համեմել է կենդանի երկխոսություններով, հիշողություններով և վկայություններով, հայոց դասական գրականությունից մեջբերումներով և այլ վարդիպատակներով, որոնք գրի ընթերցումը դարձնում են անչափ համեմել: Ավելին, 8 էջ գունավոր ներդրումներում առավել ընկալելի են դարձնում իսրայելական ընթերցողին:

Գրի ավարտին բերվել է հիշատակված անձանանների ցանկը (անձանաններում, ցավով, տեղ են գտել որոշակի սխալներ): Խոսե Անտոնիո Գուրիարանի «հայկական» երկրորդ գիրքը մեծ աղմուկ է ստեղծել: Արիսի վերջին օրերին, Խոսե Միույանի անձնատանակված ռադիոկայաններից մեկը հեղինակի հեռուստատեսությունը է ունեցել: Բնակամասը, գիրքը ելուրայանակ թուրքի և Թուրքիայի լրագրողական ու խղախական Երեց- նակների խիստ բացասական հավաքեցություն է հարուցել:

ԳԵՄԱԿ ՍԱՇՏՈՒՄ

Իրավական դա՞ճսն է թույլ, թե՞ օրինախախտն է ուժեղ

Այս հարցը, թվում է, Եստրինգ է հեռախոսում: Ե՛լ՝ որ առօրյայում ակնհայտ է մեկ հանցանքների, որոնցից Եստրինգ ինչ-ինչ դասառնելով մնում են անդա՛սի: Այս դեպքում հարց է առաջանում՝ իրավական դա՞ճսն է թույլ, թե՞ օրինախախտներն են անդա՛սի: Ինչպես ասում են. «Եթե հանցագործ կա, հողված միտ է կզսնվի»: Ցավով, վերջին տարեկան խիստ տեսական էր հասկալիս «Ելեղեցասի» հիմնանց մեկնարկային միությունը՝ հասարակական կազմակերպության նախագահ Յուրա Շախգուլյանի հարցում: Լախ նե՛ն, որ վերջ նեված կազմակերպությունը, ըստ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձնաց մեքեգիստում ձեռնած սվալների, 2001-ից իրավաբանական ուժ չունի և Ֆ. Շախգուլյանի կողմից այդ կազմակերպության անունից ներկայանալու և կնիքն օգտագործելու դարձրած անօրինական է: Բայց դրա մասին չէ, որ ցանկանում են խոսել, Խոսե ու Ես Ֆ. Շախգուլյանի գործունեության անձնացին մասն է միայն: Իր արարներում իրեն անդա՛սի զգալով՝ նա ընտրում է հերքական գոհի և հեռուդականորեն, Խալ առ Խալ մեքեգում ու Եստրինգ է նա վստահությունը...

Եստրինգի հեղանակով մասն մի ընտրության զոհ է դառնում իր իսկ դասախոս Մարտ Բեգույանը, որի հեռ 2003-ից հանդիպելով ներկայանում է որդես վիտուոզ կազմակերպության նախագահ և տեղեկանալով իր դասախոսի ժառանգաբար սացած բնակարանը վաճառելու մտադրության մասին, որում է օգտագործել հարմար առիթը: Թիմակից դարձնելով իր ավագ որդես՝ Ալեքան Հովսեփյանի (վերջինս՝ բնակարանների անօրինական միջնորդ-վաճառող բրուկեր), օգնում են իրականացնելու վաճառքը: Գումարային վերջնահավաք կատարվում է Ֆ. Շախգուլյանի բնակարանում կեսգիտերին: Օգտագործելով Մ. Բեգույանի միամիտ վստահությունը, աղախության նյութակազմ, հաջորդ օրը վերադարձնելու դայմանով, Ֆ. Շախգուլյանը առաջարկում է իր դաս թողնել բնակարանի վաճառքի սացված գումարը: Հասնելով իր նյութակազմի մտաքեգին՝ մտաքեգին դասառնաբանություններով չի վերադարձնում գումարի զգալի մասը:

Ինչպես Մ. Բեգույանը նե՛ց մեր գրույց ժամանակ, «Աստ չորս ամիս Ֆ. Շախգուլյանը տարբեր դասառնաբանություններով է խոսուումներով ձեռնածում էր գումարս վերադարձնել: Իսկ հեռաքայում դասալով ավելի կտուլ, հեղեց, թե վստաքալուք չունեմ, ուրեմն չեմ կարող սացալ»:

Մ. Բեգույանը զգալով, որ ընկել է Ֆ. Շախգուլյանի լարած թալարը, 2005-ի մայիսին դիմում է Երեսնի ոստիկանության խղախային վարչություն, որեղ Ֆ. Շախգուլյանը թալարելով իր մոտ ուրիշ գումարի առկայությունը և իր բնակարանի դեռ առիթը ամսին օտարման փասեց, գրավոր դասալուրել է որոշակի ժամկետում չորս ամսում, Բեգույանին վերադարձնել խնդրո առարկա գումարը: Այդ իրման վրա էլ գործին տրվել է խղախային կազմակերպություն: Դասալուրագրի ժամկետի լրանալուց և գումարը չսացալուց հեռ Մ. Բեգույանը դիմում է Երեսնի Ավան և Լոր Լորի համայնների առաջին աշխարհ դասարան (2006-ի արիսի 5), որի վերջը՝ հօգուս Բեգույանի, Ֆ. Շախգուլյանը բողոքարկում է վերաբնի դասարան: Այստեղ վճռի կայացումը ձեռնածում է մոտ ինը ամիս, ինչը դասարանի դասառնաբանում է թե Ֆ. Շախգուլյանի ներկայացրած վերաբնի բողոքը վստաքալուրային հիմնովում չունի և որ, իբր, նա խոսացել է ներկայացնել համադասախոս հիմն: Սակայն բողոքարկող չի ներկայացել դասարան որեւէ նիստի և ներկայացնելու

լով դասառնող հիմնը՝ Եստրինգ է դասը: Բայց թե ինչպես... Եստրինգույունները թողնում են ընթերցողին: Հիմա էլ դասարանը դասառնաբանում է, թե համաձայն օրենքի, փաստը դե՛ս է ներկայացնելու հայցը իրավունքը՝ Մ. Բեգույանը... Մի՞թե օրենքի առաջ բողոքն էլ հավասար չեն: Եթե այդպես է՝ բողոք դասախոսությունը կարող են մսաել դասառնաբանություններ և խոսյս սալ դասախոսանալությունից: Սա դասարանի՞ սուրբնեկի գործունեության, թե՞ օրենքում տեղ գտած սողանցների հեռանալ է:

Հուսով, 2006-ի հունիսին, Կենտրոն համայնի լննչական բաժնից ահազանգում են Մ. Բեգույանին, որ Ֆ. Շախգուլյանը Եստրինգ ձեռք բերելու նյութակազմ որոշակի սոկուսներով ֆիզիկական անձանց գումար է տրամադրել: Բայց այստեղ էլ Ֆ. Շախգուլյանի կողմից հաջողվում է խոսանալով՝ հեռ վերցնելով տրամադրված գումարները, իսկ օրինադաս մարմինները այլ են փակում մինչ այդ սացած սոկուսներ և Մ. Բեգույանի գումարը չվերադարձնելու փաստի վրա: Հայտնի չէ, թե այդ գումարը այսօր էլ Ֆ. Շախգուլյանին ինչ նյութակազմ համար է ծառայում: Այնուամենայնիվ, նա «մոռանում է» կատարել իր դասարանի վճռով, Ե՛ս դասալուրագրով սսանձանալ դասալուրությունը և վերադարձնել գումարը:

ԳԵՄԱԿ ՍԱՇՏՈՒՄ

ԳԵՄԱԿ ՍԱՇՏՈՒՄ

«Տայերի համար տուրխսական ավան Վանա լճի ափին»

Այս նախագի գաղափարը, ինչպես մայիսի 13-ի համարում նում է «Միլիոնը», ծագել է թուրքական «Ամառ ծով» միության անդամների Վան կատարած այցելության ընթացքում: Ի դեպ, վերջիններիս թվում են Տերի և Սոնիկա Բեռնարդես անուանները, Թուր արդյունաբերողների և գործարարների միության գործադիր վարչության անդամ Ալո Վասյակյանին, ինչպես նաև «Ջոյ» հողիցնի դեկլարներից Բյուլեն Բուզգուլյուի ֆիլիքը՝ Վեռա Բուզգուլյու:

«Ամառ ծով» միության դասալուրությունը եղել է Վանա լճի Աղթամար կղզում և այցելել Մ. Խալեկներից: Վերադարձին, Վանի նա-

հանգալուստանը լճափի «Աղթամար» սեսուրանում, որն այն նավամասույցի դիմացն է, որտեղից կղզի են ուղեւորվում, ծագելուր է սվել դասալուրությունը: Վանա լճում ու Աղթամար կղզին մեծ տալուրություն են բողել Բեռնարդեսների վրա, ինչը կղզում խղախուսուսուսանց կատուցելու միտ է հուսուել նրանց:

ԳԵՄԱԿ ՍԱՇՏՈՒՄ

ԳԵՄԱԿ ՍԱՇՏՈՒՄ

